

nemškem taboru. Nemški kolovodje so sklenili, da ustanovijo šolsko društvo z namenom, da napravi šole za nemške otroke v krajih, kjer živijo Nemci med drugimi narodi in nima svojih šol. Pokojni dobri poslanec vitez Schneid, bistroumen mož, je precej spoznal nevarnost takih šol. Podal se je k ministerskemu predsedniku, g. grofu Taaffe in mu razložil nevarnost tega društva, grof Taaffe pa mu smešljaje odgovori, da ne vidi nikake nevarnosti pri tem šulvereinu in gotovo takrat si ni mislil gosp. ministerski predsednik takih slabih nasledkov tega društva. Kakor gobe po dežji rasle so podružnice šulvereina in da to društvo hoče našo deco ponemčiti, to je dovolj jasno. Ono je postavilo šole čisto v slovenskih pokrajinah in nastavilo čisto nemške učitelje, deco ubogih starišev vabi v šolo jim obeta obleko in šolsko pripravo zastonj, ni čuda, da jih dosti dobijo v tako slabih časih. Komu ni znana šulvereinska šola v Sevnici, ali mar živijo tam res Nemci, da potrebujejo nemške šole? Nikakor ne. Ni jim pa še zadosti, da si na šulvereinskih šolah vabijo deco, ampak poslužijo se še druge prilike, ponujajo ubogim občinam Judeža peneze za zidanje novih šol, ponujajo dalje ljudskim učiteljem letne nagrade, samo da naj bolj nemščino gojijo v šolah. Žal, da se število takih vedno množi, da segajo po judeževih groših in prodajo svoj rod. Tudi v našem okraju ne manjka takih izdajalcev. Tako je to društvo razpelo svoje peruti po lepi naši domovini, in s tem veliko razprtijo vgnjezdilo med narodi, tako da res ne vejo ubogi stariši, kam naj dajo svojo deco v šolo, ker ne vejo, kje bi ne nalezli na kakega podmitanega šulvereinovca. V našem mestu se že davno govori, da bo postala tamošnja šola čisto šulvereinska. To je skoro verjetno. To pa jim še ni zadosti, da že deco v šoli ponemčujejo, zmislijo si še drugo, namreč oni čijo že malim otrokom srce spačiti in jim slovenski čut popačiti, zatorej stavijo otroške vrte. Takega hočejo tudi v Brežicah upeljati, misleč: mi moramo začeti zgodaj trn špičiti. Bog ve, kaj bojo še umislili.

(Konec prih.)

Iz Marenberske okolice. Prisirčna zahvala visokorojeni gospéj grofinji Nugent za cerkveno darilo, katero je župnija blažene D. M. na Breznu ob Dravi po prizadetji vlč. gospoda župnika Jurija Galuna od č. šolskih sester v Mariboru prejela in se priporočimo še zanaprej drugim dobrotnikom! V imenu hvaležnih faranov.

Blaže Ditner, cerkv. ključar.

Od sv. Vrbanja pri Ptujih. (Pogreb.) Danes 25. novembra, smo tukaj imeli spreved umrle Alojzije Zelenik. Rajna je bila celo življenje pridna in pobožna deklica; v cerkvi je s svojim lepim glasom zmiraj rada petje

podpirala, kadar pa nje ni bilo, se je poznalo, da prednica menjka. Tako pa jo je tudi cela fara spoštovala in rada imela. Po dolgi pljučni bolezni je dne 23. novembra zvečer ob petih mirno v Gospodu zaspala. V hladno zemljo so jo naši domači trije čast: gospodje duhovniki v precej veliki množini zbranih faranov spremljali. Njene tovarišice, koje so jo na mirodvor prinesle, so pa jej lepo zloženo slovo zapele.

Rahla ji bodi zemljica,
Vživa raja naj svetega!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V četrtek je bila v tej jeseni prva seja v drž. zboru in čudno, da brez vse spremembe pri vladi, in pri celo malih na strani poslancev in še tu skorej edino le vsled smrti nekaterih poslancev. Minister za drž. finance, dr. pl. Dunajevski je predložil zboru drž. proračun za leto 1891. Stroškov računi minister za 564,435,943 fl., dohodkov pa za 566,739,572 fl., torej bode preostanka za 2,285,624 fl., to pa se ve, da samo tedaj, če steče vse g. ministru, kakor račun. — Nižje Avstrije dež. zbor ima tudi sedaj svoje seje in to dotlej, da sklene postavo o združenji predmestij Dunajskih z občino v notranjem mestu, z velicim Dunajem. Ako se to dožene, potem bode v tej občini več prebivalcev, kakor nas živi po vsem Štajarji skup. — Kakor se poroča, dobimo na srednjem Štajarji, v Voitsbergu novo c. kr. okr. glavarstvo in pri večih drugih nategae se število uradnikov vsaj za enega komisarja. Ali je v resnici za to taka sila? — V Lipnici se je ustanovila podružnica društva „Südmark“ in so tudi pri njej, kakor pri večih drugih, slov. odpadniki najhujši in najnevarnejši rogovileži. — Na slov. Koroškem bode pri prihodnjem ljudskem štetju največ na tem, kako se obnaša pri njem tamošnja c. kr. politična gosposka, v zadnjem času je upanje, da ne bode preveč na strani nemškutarije. Če nas le ne ukani to upanje! — Načrt postavbe kranjskega dež. zbora gledé na plače učiteljev je dobil najvišje potrjenje. Nekaj veselja bode torej pri teh že o bližnjem novem letu. — Po vsej deželi je raztresenih slov. „bralnih društev“, toda čudno je, da se nahaja sem ter tje v njih pač liberalni list, tudi nemški iz Dunaja, slov. konservativni pa v časih ne. Ali še je tako društvo slovensko? — V Gorici so jeli nekateri slov. trgovci delati na svojih štacunah slov. nadpise, doslej so bili taki prave „bele vrane“. — Nasledek razprtij med goriškimi Slovenci bode najbrž smrt slov. čitalnice v Gorici. No zato pa imajo dva lista, da si sta oba bolna za sušico. — V dež. zboru v Trstu so se sprli laški poslanci med seboj in nek ultra, dr. Angeli je vsled tega odložil

svoje poslanstvo. Ni ga škoda. — V Greti pri Trstu odpre mestno starešinstvo laški otroški vrt, se ve, da za slov. otroke. — V Zadru, glavnem mestu Dalmacije, dobijo brž ko ne hrv. gimnazijo, na mesto laške. — V hrv. saboru v Zagrebu je bil ostri razgovor te dni o novi Avstriji t. j. Bosni in Hercegovini, nekaterim poslancem ni po volji, da se dela v njih preveč za madjaronstvo, ne pa da se ljudstvo, kar bi bilo naravno, uči v šolah domači, tedaj srbski jezik. — Madjarski delalci so imeli zadnjo nedeljo v Pešti velik shod in so sklenili delati na to, da bode tudi pri njih po nedeljah praznik t. j. brez dela, ali jim bode pa tak dan tudi kršč. praznik? — Sedaj se potrjuje, da misli avstrijska vlada skrbeti za to, da dobi rusinščina v zgodni Galiciji v šolah nekaj svoje pravice. Doslej je bila le poljščina v rabi, da si so v nekaterih samo učenci rusinskih starišev.

Vunanje države. Koncem novembra so sv. oče Leon XIII. izdali imenitno pismo do nekaterih škofov glede na vprašanje zoper nečloveško sužništvo, ki še stoji po Afriki v polnem cvetju. Sv. cerkev stori pač v tem, kar more pa kaj, ko nima pri svetnih vladah prave podpore! — Pri zadnjih volitvah so volili si v Rimu med drugimi necega Barzilaja za poslanca. Mož je ubežal iz Trsta tje in se ve, da so iredentovci tega mesta sedaj polni veselja nad to volitvo. Celo brzojavili so možu „iz nesrečne dežele“, namreč iz Trsta. — V Portugaciji počí zadnje čase zdaj tu, zdaj tam glas o republikanskih rabukah; krivi so jih doslej pa največ le mokroušesi dijaki. Res lepa vam je taka mladina! — Kolikor se sodi, pripravlja se na Francoskem sedaj v resnici katoliška stranka na to, da se sprijazni z republiko ter jo s časom prenapravi v tako, ki bode tudi sv. cerkvi prijazna, ne pa, kakor je sedaj, njej sovražna, framasonska. Ali pa se jim to izteče kedaj po sreči, to je še pač veliko vprašanje. — Nizozemska kraljica - udova je prevzela posle vlade za svojo 10letno hčerko, prihodnjo kraljico. — V Angliji se je izrekla večina irskih poslancev zoper to, da ji je Parnell še nadalje vodja, tak ji pa naj postane Mac Carthy; manjšina pa se drži še naprej Parnella. To ne bode dobro. — V nemškem drž. zboru so predložili katol. poslanci načrt postave, naj bi se oo. jezuitje poklicali nazaj v deželo, minister Gossler pa načrt postave glede na ljudske šole. Težko, če obvelja kateri teh načrtov. — Iz Rusije se je grški kraljevič in njegova žena podal v Berlin in se sodi, da je imel s carom razgovor tudi v političnih rečeh. — Srbska skupščina brž odkloni prošnjo kraljice Natalije, naj se ji dovoli, da svojega sina, mladega kralja, obišče ob nedeljah, to pa za tega voljo, ker skupščina nima pravice za

to. To so žalostne razmere. — Črna gora je sklenila trgovinsko nagodbo s svojo sosedo, Srbijo in je nagodba za obe državi neki ugodna. — Grški patrijarh v Carjem Gradu se je poravnal s tursko vlado in je preklical prepoved svojo gledé na božjo službo. Bil je že skranji čas za to, ker je bila nevolja že velika pri ljudéh. — Kakor je znano, podaja se iz Evrope veliko ljudi v Ameriko, v novem času tudi iz Kranjske v Brazilijo. Iz pisem taci izseljencev pa se prepriča človek prav lahko, da se jim ondi ne godi dobro, vsaj blizo ne tako, kakor se jim je obljubljevalo, dokler so še bili doma. — Sedaj je tudi nemška država pripoznala republiko v Braziliji. — V severni Ameriki so se spuntali rdečkoži indijani, ali njih je le malo število, vseh težko, če čez 2000 mož in bode se jim torej k malu podvreči orožju združenih držav. Uzrok ustaje je iskati neki v hudem gladu. Katol. misijonar o. Julij, ki je bil une dni pri njih, izprosi pa jim, menimo, pomiloščenje pri vladi. Upamo, da mu to ne bode pretežko.

Smešnica 50. „Mama“, vsklikne dekle; „mama glejte, siv las že imate na glavi!“ „No“, odgovori mati nevoljna, „tega si ti, ste otroci krivi, ker mi daste toliko jeze!“ „Ali je to res?“ zategne dekle. „oj tedaj pa ste pač Vi je dali veliko svoji materi, kajti glejte, babica so že čisto sivi na glavi!“

Razne stvari.

(Naučno ministerstvo.) Kakor že v drugih uradih, tako bode poslej tudi gg. profesorjem na drž. šolah treba „uniforme“, t. j. oblačila, ki je podobno oblačilu c. kr. vojakov. Tako hoče najnovejša uredba visocega ministerstva za uk in bogočastje.

(Okr. zastop.) Koncem meseca decembra t. l. izvrše se volitve v okrajni zastop v Brežicah. Ako sodimo po prvotnih volitvah, bode volitev za slov. domoljube ugodna. Doslej pa so v njem nemškutarji na vrhu.

(Sadjarsko društvo) za okolico Mariborsko vodi vsled volitve dne 4. decembra za prihodnje leto ta-le odbor: g. Franc Robič, c. kr. okr. nadzornik za ljudske šole, je v njem predsednik, g. dr. F. Ferk, prakt. zdravnik, mu je namestnik, učitelj K. Sketh je tajnik, trgovec Silv. Fontana blagajnik in so učitelj Stiegler, mestjan Fr. Girstmayr, nadučitelj M. Nerat in nadučitelj Fr. Reich še vrhu onih v odboru. Mi želimo društvu obilo uspeha.

(Slov. leposlovje.) Prihodnje leto izide „Dom in svet“, ki ga izdaja prof. dr. France Lampe, v kat. tiskarni v Ljubljani v vsacem meseci enkrat in sicer po tri pole. List ima tudi podobe in se torej priporoča sam po obliki